

**ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаника»**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Проректор
Михайлишин Г.Й.
“30” серпня 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ

Освітня програма «Публічне управління та адміністрування»
Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»
Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

кафедри управління та бізнес-адміністрування

Івано-Франківськ – 2018 рік

Робоча програма «Електронне врядування» для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». 14 с.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри управління та бізнес-адміністрування

Протокол від № 1 від 27 серпня 2018 року

Завідувач кафедри управління та бізнес-адміністрування

(Якубів В.М.)

(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	Нормативна	
	Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»		
Змістових модулів – 2	Освітня програма Публічне управління та адміністрування	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		16 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	6 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	76 год.
		Індивідуальні завдання	
-	-		
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 30 % / 70 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Електронне врядування» є формування комплексу необхідних теоретичних положень щодо впровадження системи електронного урядування з використанням інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій з метою підвищення якості державних послуг для громадян та подальшого розвитку публічної служби; опанування комплексом організаційно-правових, технічних, інформаційних та програмних засобів, що призначені для вирішення широкого кола завдань розвитку електронного урядування; формування компетентностей, необхідних для ефективного формування та реалізації публічної політики.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Електронне врядування» є засвоєння студентами навчального матеріалу стосовно:

- формування сучасних теоретичних і практичних знань, умінь та навичок з електронного урядування, зокрема, засвоєння сутності електронного урядування та концепції електронного уряду;
- організаційної системи управління впровадженням вітчизняного електронного урядування;
- нормативно-правової бази щодо питань функціонування електронного уряду та доступу громадян до інформації;
- аналізу прикладів та досвіду застосування технологій електронного урядування;
- шляхів формування технологічного середовища інформаційних систем.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні аспекти становлення електронного уряду

Тема 1. Електронний уряд в системі електронного урядування

Сутність та поняття електронного уряду та електронного урядування. Поняття інформаційного суспільства. Основні цілі та завдання електронного урядування в Україні. Принципи створення та функціонування інформаційної системи.

Тема 2. Електронна демократія та електронна держава

Електронна демократія: поняття, цілі, особливості, елементи. Етапи становлення електронної демократії. Інформаційна взаємодія органів влади і суспільства. Інформаційна інфраструктура.

Змістовний модуль 2. Особливості впровадження електронного урядування.

Тема 3. Організаційно-правове забезпечення електронного урядування в Україні.

Національні програми реформ як складові розбудови сучасної національної системи е-урядування. Концепція розвитку електронного урядування в Україні. Сучасні державні проекти з розвитку е-урядування та їх законодавче забезпечення.

Тема 4. Державна політика та державне управління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування

Основи державної політики. Суб'єкти та об'єкти державної політики України. Основи державної політики в сфері електронного урядування. Концепція та стратегія розвитку інформаційного суспільства та електронного урядування.

Тема 5. Розвиток електронного урядування на місцевому та регіональному рівнях

Поняття «розумне місто», «електронне місто», «електронний регіон». Розвиток електронного урядування на регіональному рівні в Україні. Кращі практики електронного урядування в Дніпропетровській області, м. Львів, м. Вінниця та м. Київ. Практика електронного урядування Донецької та Луганської областей.

Змістовний модуль 3. Організаційне забезпечення та технології електронного урядування.

Тема 6. Організація електронного документообігу

Сутність електронного документообігу. Передумови та етапність впровадження систем електронного документообігу. Сучасні системи документообігу. Електронні державні закупівлі. Smart region, smart city.

Тема 7. Види електронних послуг

Адміністративні та інші послуги: сутність, суб'єкти та способи їх надання. Організація надання електронних адміністративних послуг. Електронні публічні послуги в країнах Європи. Перспективні напрями розвитку послуг електронного уряду.

Тема 8. Інформаційні системи, засновані на хмарних технологіях

Хмарні технології та сервіси. Моделі обслуговування «хмарової» інфраструктури. Програмне забезпечення як послуга (Software as a service, SaaS). Напрямки використання «хмарового» сервісу в управлінні організаціями та їх інформаційними ресурсами.

Тема 1. Електронний уряд в системі електронного урядування

Тема 2. Електронна демократія та електронна держава

Тема 3. Організаційно-правове забезпечення електронного урядування в Україні.

Тема 4. Державна політика та державне управління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування

Тема 5. Розвиток електронного урядування на місцевому та регіональному

рівнях

Тема 6. Організація електронного документообігу

Тема 7. Види електронних послуг

Тема 8. Інформаційні системи, засновані на хмарних технологіях

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л.	п.	лаб.	інд.	с.р.		л.	п.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1. Теоретичні аспекти становлення електронного уряду												
Тема 1. Електронний уряд в системі електронного урядування	11	2	1			8	11	2	2			7
Тема 2. Електронна демократія та електронна держава	11	2	1			8	11					11
Разом за змістовним модулем 1	22	4	2			16	22	2	2			18
Змістовний модуль 2. Особливості впровадження електронного урядування												
Тема 3. Організаційно-правове забезпечення електронного урядування в Україні.	11	2	2			7	11					11
Тема 4. Державна політика та державне управління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування	11	2	2			7	11	2				9
Тема 5. Розвиток електронного урядування на місцевому та регіональному рівнях	11	2	2			7	11	2	2			7
Разом за змістовним модулем 2	33	6	6			21	33	4	2			27
Змістовний модуль 3. Організаційне забезпечення та технології електронного урядування.												
Тема 6. Організація електронного документообігу	12	2	2			8	12					12
Тема 7. Види	12	2	2			8	12	2	2			8

електронних послуг												
Тема 8. Інформаційні системи, засновані на хмарних технологіях	11	2	2			7	11					11
Разом за змістовним модулем 3	35	6	6			23	35	2	2			31
Усього годин	90	16	14	-	-	60	90	8	6	-	-	76

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Електронний уряд в системі електронного урядування	1
2.	Тема 2. Електронна демократія та електронна держава	1
3.	Тема 3. Організаційно-правове забезпечення електронного урядування в Україні.	2
4.	Тема 4. Державна політика та державне управління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування	2
5.	Тема 5. Розвиток електронного урядування на місцевому та регіональному рівнях	2
6.	Тема 6. Організація електронного документообігу	2
7.	Тема 7. Види електронних послуг	2
8.	Тема 8. Інформаційні системи, засновані на хмарних технологіях	2
	Разом	14

6. Теми лабораторних занять

Відповідно до робочої програми з дисципліни лабораторні заняття не заплановані.

7. Самостійна робота

Самостійна робота студентів – невід’ємна складова частина навчального процесу, яка відіграє важливу роль у процесі формування майбутнього спеціаліста.

Мета самостійної роботи – набуття навичок щодо вирішення конкретних практичних завдань і використання отриманих знань у подальшій практичній діяльності.

Самостійна робота студентів при вивченні курсу складається з різних її видів:

- підготовка до аудиторних занять (лекцій, семінарів, практичних занять);

- завершення розпочатих на практичних заняттях завдань, передбачених робочою програмою курсу;
- написання рефератів.

Підготовка до лекційного заняття передбачає обов'язкове вивчення матеріалу попередньої лекції і ознайомлення з матеріалами наступної лекції (підручники, посібники).

Підготовка до практичних занять передбачає обов'язкове вивчення отриманого теоретичного матеріалу з метою подальшого застосування знань на практичних заняттях, у наступній практичній діяльності. При підготовці до заняття відповідної теми необхідно детально вивчити конспект лекції, підручник (навчальний посібник) та коротко законспектувати засвоєний матеріал. Семінарські і практичні заняття передбачають вивчення теоретичного матеріалу та виконання завдань. Студент самостійно завершує у позааудиторних умовах розпочаті в аудиторіях завдання і здає у час, який встановлює викладач.

Виконувати завдання необхідно в такій послідовності:

- ознайомитись із завданням і вивчити його умову;
- визначити методи (прийоми) розв'язання кожної конкретної ситуації;
- безпосередньо почати розв'язувати завдання;
- обґрунтувати висновки і пропозиції згідно з отриманими результатами;
- виконане завдання належно оформити в зошиті;
- захистити завдання (якщо це встановлено робочою програмою дисципліни) відповідно до встановленого графіка самостійної роботи.

Якщо передбачений програмою обсяг завдань студент не виконав і не захистив, то до екзамену його не допускають.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Електронний уряд в системі електронного урядування	8
2.	Тема 2. Електронна демократія та електронна держава	8
3.	Тема 3. Організаційно-правове забезпечення електронного урядування в Україні.	7
4.	Тема 4. Державна політика та державне управління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування	7
5.	Тема 5. Розвиток електронного урядування на місцевому та регіональному рівнях	7
6.	Тема 6. Організація електронного документообігу	8
7.	Тема 7. Види електронних послуг	8
8.	Тема 8. Інформаційні системи, засновані на хмарних технологіях	7
	Разом	60

8. Індивідуальні завдання

Відповідно до робочої програми з дисципліни індивідуальні завдання не заплановані.

9. Методи навчання

Залежно від джерела знань, під час навчальних занять, як практичних, так і лекційних, використовуються наступні методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, дискусія, діалог), наочні (демонстрація, ілюстрація), практичні (рішення задач, ділові ігри).

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни використовуються: пояснювально-наочний проблемний виклад; частково-пошуковий та дослідницький методи.

За місцем в структурній діяльності використовуються:

- методи організації й здійснення навчальної діяльності, що поєднує словесні, наочні і практичні методи; методи навчальної роботи під керівництвом викладача й методи самостійної роботи студентів;
- методи стимулювання й мотивації навчальної роботи, що об'єднали в собі пізнавальні ігри, навчальні дискусії, моделювання рольових ситуацій;
- методи контролю й самоконтролю за навчальною діяльністю: методи усного, письмового контролю; індивідуального й фронтального, тематичного і систематичного контролю.

10. Методи контролю

Методами контролю з дисципліни є поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є:

- усні опитування на практичних заняттях;
- письмові контрольні роботи (на лекційних та практичних заняттях);
- тестування тощо.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на освітньому рівні бакалавра. Підсумковий контроль з дисципліни включає семестровий контроль у формі заліку.

Критерії оцінювання рівня знань на практичних заняттях, при виконанні самостійних та індивідуальних завдань:

5 балів – коли студент дає обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді на запитання, рішення завдань правильні, демонструє знання навчально-методичної літератури, наводить узагальнення і висновки, був

присутній на лекціях і практичних заняттях;

4 бали – коли студент знає викладений матеріал на «відмінно», але ним допущені незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, розрахунків, коли за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Присутність на лекціях і практичних заняттях обов'язкова;

3 бали – коли студент дає неправильну відповідь на одне запитання або на всі запитання дає малообґрунтовані, невичерпні відповіді, припускається грубих помилок у розрахунках і тільки за допомогою викладача може виправити допущені помилки;

2 бали – коли студент дає неправильні відповіді на 2-3 запитання, припускається грубих помилок у розрахунках і не може їх виправити, погано орієнтується в лекційному матеріалі;

1 бал – студент отримує за умови, якщо не зміг викласти зміст питання, погано орієнтується в матеріалі; відсутні логічна послідовність висловлювань та зміст відповіді; виконане завдання містить багато помилок, що заважають розумінню загального змісту;

0 балів – відповідь відсутня.

11. Оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
25-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-24	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

1. Бабаєв В.М., Новікова М.М., Гайдученко С.О. Текст лекцій з дисципліни «Електронне урядування». Харк. Нац. Ун-т міськ. Госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ, 2014. 127 с.
2. Грицяк Н. В. Державна політика у сфері надання доступу до публічної інформації : навч.-метод. матеріали. Київ: НАДУ, 2016. 32 с.
3. Грицяк Н. В. Державне управління в умовах розвитку інформаційного суспільства : навч. посіб. Київ : К.І.С., 2015. 108 с.
4. Грицяк Н. В., Соловійов С. Г. Електронна демократія : навч. посіб. Київ : НАДУ, 2015. 66 с.
5. Грицяк Н.В. Електронна демократія як механізм політичної взаємодії : наук.-метод. розробка. Київ : НАДУ, 2013. 44 с.
6. Данилин А. В. Электронные государственные услуги и административные регламенты: от политической задачи к архитектуре «электронного правительства». М.: ИНФРАМ, 2004. 336 с.
7. Дзюба С.В., Жиляєв І.Б. Електронне урядування : опор. конспект лекцій. Київ : [б.в.], 2012. 67 с.
8. Дзюба С.В., Жиляєв І.Б., Полумієнко, С.К., Рубан І.А., Семенченко А.І. Електронне урядування. Опорний конспект лекцій. Київ, 2012. 264 с.
9. Кобець Р.В. Зелена книга державної політики у сфері електронного урядування в Україні. К.: Новий друк, 2015. 54 с.
10. Куспляк І.С., Серенок А.О. 100 міст – крок вперед. Моніторинг впровадження інструментів електронного урядування як основи надання адміністративних послуг в електронному вигляді. – Вінниця: ГО «Подільська агенція регіонального розвитку», 2014. 86 с. Режим доступу: <http://center.kr-admin.gov.ua/100.pdf>.
11. Плєскач В. Л., Затонацька Т. Г. Електронна комерція : підручник. К. : Знання, 2007. 535с.
12. Сендзюк М. А. Інформаційні системи в державному управлінні : Навч. посібник. К : КНЕУ, 2004. 339 с.
13. Чукут С.А. Електронна демократія: сутність та основні етапи / Вітчизняний і зарубіжний досвід впровадження електронного урядування : зб. матеріалів наук.-практ. конф, Київ : Вид-во НАДУ, 2008 с. 85-88.
14. Чукут С.А. Проблеми та перешкоди на шляху електронного уряду : світовий та вітчизняний досвід. Державне управління в Україні : реалії та перспективи: зб. наук. пр. Київ : Вид-во НАДУ, 2015, с. 183-190.
15. Чукут С.А. Сутність електронного уряду та принципи його організації. Вісн. НАДУ, Київ : Вид-во НАДУ, 2016. с. 429-433.
16. Чукут С.А. Тенденції та проблеми впровадження електронного урядування в Україні.